

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

26. Christi inter olivas lectulus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

verba inscripti: Hunc mihi sudorem, o mortales, scelera vestra expresserunt: videtis ista, & vitam priorem improbam non definitis? Utinam nos Childeberti nunc simus, & in nostram ipsi vindictam animemur. Certè patientem Christum nemo luger verius, quàm qui ea, ob quæ passus est Christus, odisse incipit.

§. 24. Agroti lectulus.

Vrit agrotum lectulus, etiam si supra Sardanapali plumam, supra Smindyridis rosam sit mollis. Smindyridem Sybaritam nemo non novit mollitiæ vitæ infamem juvenem, quem cum mollissimæ plumæ inclementius fodicarent, experiri voluit, mollitiæ indormiret solutis rosarum foliis. Sed hic etiam odoratissimus juxta & mollissimus torus, rigidus nimium erat & asper in tenerum latulculum. Nam bonus juvenis questus, per proximam priorem noctem adeo dura sibi fuisse lectisternia, ut etiam cicatriculas pustulasque, intractabilis strati argumenta posset monstrare.

*Ælia. lib. 9.
var. hist.
c. 24.
Smindyri-
dis molli-
tie vitæ in-
famis ju-
venis quis
lectulus.*

Ager tamen si cubet in culcitris quæ vel pilum leporinum, vel plumas perdicum habeant, tamen rigidum dicit accubitus. Venia illi danda est; dolores hanc querelam extrudunt. Sed alios lectulos monstramus longe duriore. Laurentius Martyr candentem pro lectulo craticulam habuit, post illum Vincentius Martyr, & alii complures hoc ipso repositi sunt lecto, heu nimium quantum aspero; cum tamen mor persuasit esse tolerabilem.

*Laurentius
martyr pro
lectulo
craticulam
habuit.*

*De quo vide
Anton. Gal-
lonium de
martyribus,
c. 1. mihi
pag. 21.*

Supplicium olim de Christianis horribilissimum sumebant Perfæ, quod *scaphismus* dicebatur. Nam Christianus excarnificandus geminis scaphis, velut cista oblonga & arcæ supinus includebatur, capite solum, manibus ac pedibus exstantibus. Pro cibo mel & lac vel invito infundebatur, protrahenda vitæ & angendis cruciatibus immanissimis. Nam interdum ardentissimo soli opponebatur inclusus, oculi vi deducebantur, caput insuper, manus, pedesque melle ac lacte perungebantur, hinc culicum ac muscarum ingentia examina partes illas velut atro panno tegebant; potus autem ingestus vitam quidem servabat, quia verò facile perfluebat, sedam in ipsa cista putredinem, & inde vermes generabat. Ita hominem in hoc lectulo jacentem foris crabrones & vespæ, intus lumbrici & vermes miserrimè laniabant. Hinc fiebat, ut cum mortui corpus aperiretur, sedæ à vermibus erosum inveniretur. Atque hoc inauditum tormentum ad quindecim, ad septemdecim, ad plures etiam dies producebatur inter immanissimos Martyris dolores. Hunc mihi lectulum, mi æger, hoc Martyrum cubile heu miserabile, & cruciatibus pleissimum considera. O quam suaves sunt dolores tui ad istos, quam mollis est tuus lectulus ad istum, quam nihil est morbus tuus ad hæc tormenta? Sile igitur, & patientiam persevera. Qui socius est crucis, locius erit & paradisi. Et optime dixit beatus Salvianus: *Mihi genus quoddam sanitatis esse videtur; hominem interdum non esse sanum.*

*Socius
crucis qui
est, socius
erit & pa-
radisi.
Epist. 5.*

§. 25. Agroti delitio, Christi Hortus.

Hæc cum dixisset Iesus, egressus est cum discipulis suis trans torrentem Cedron, ubi erat Hortus, in quem introivit ipse & discipuli ejus. In hunc Hortum, mi ægrote, omnes Cælites te invitant: hic audies mira, videbis mirissima. In hoc Horto ipsa cepit Lætitia tristari. Tristis est, ait, anima mea usque ad mortem: Sustinete hic & vigilate mecum. Permite, obsecro, mi æger, ad te quoque spectare hæc verba; Sustine hic & vigila paulisper cum tuo Domino. Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma. Atque jam orantem audi: Pater mi, si possibile est, transseat à me calix iste: verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu. Paulò post hoc ipsum repetens: Pater, inquit, si vis transfer calicem istum à me, verumtamen non mea

*Ioan. c. 18.
v. 1.
Mat. c. 26.
v. 37.
Marc. c. 14.
v. 23.
Luc. c. 22.
v. 42.*

voluntas, sed tua fiat. Sed & tertium eandem precationem ingeminat: Pater mi, si non potest hic calix transire, nisi bibam illum, fiat voluntas tua. In supremis his angustis, nemo unus hominum est, o Christe, qui dolorem tuum vel minimum refocillet, nullus qui vicem tuam participet, qui mœrorem tuum verbulo soletur. Etiam amicissimi deferunt, ipsi etiam discipuli lingua quàm animo meliores destitunt, paulò ante vinciri tecum & mori parati, jam stertunt, brevi & fugam circumspicunt. Solus, o Christe vigilas, solus precaris, sudas, & laboras. O felicem te, Hortule à Domino tuo purpurate, & sanguinis notis velut rosis stellate; tu arcanas illas voces atque gemitus, tu suspiria lacrymis distincta, tu preces singultibus interruptas audivisti, conscius mœrores, qui Christum, soporis, qui socios oppræsserat. Garrant alii Adonidis aut Alcinoi hortos; nuge sunt, & mera dumeta ad te comparati: Elysi campi, elysii non sunt præ tuâ signitate. Non errem, si te feliciorum primo illo paradisum dixerim. Et quis me transferat, ut olim Adamum, in nova hæc & beata tempe? Sed & o felicem te terram, quæ Domini tui cruorem combibisti, nunquam tam pretioso rore irrigata. Quis mihi det ut sexcentis oculis fatigem locum quem Servatoris vestigia presterunt, genua congerunt, cui sese os, oculi appresserunt. Sed o terra, an non erubuit te premi tam sacro pondere, te aspergi tam nobili liquore? imò certè rubere cœpisti, nimis nimis pretioso purpurascens, postquam rubentem tibi stillam novus hic hortulanus irroravit. Ab hoc hortulano discat precari æger: in hoc Horto flores legere, est actus patientiæ varios con- jungere. Sed hoc jam explicatius docebimus, ad istius Horti lectulum.

§. 26. Christi inter Olivæ lectulus.

Ægrotum vix quidquam efficacius soletur quàm ille Christi in Olivifero viroto lectulus, sed heu rigidas nimis & plenissimas dolorum. Videte & attendite. Vix hortum Christus ingreditur, & mox pavere, pallere, angere, gemere; tristitiam aperire, tædium non diffiteri, angores vultu prodere, vigiliarum & precum societatem poscere, à sociis abire & redire sapius, quietem tamen aut solamen nulpam reperire. Et en, ut avellatur à suis, procumbat in genua, terræ faciem allidat, irarum Patrem exoret, verba suspiriis distinguat, precationem perseveret, imminentem sibi mortem averti postulet, non tamen suæ potius quàm summæ voluntati letis fieri flagitet, preces easdem ter repetat, ad suos ter revisat, toties le terræ alternat, cruentum denique liquorem membris omnibus manantem exprimat, in hoc rigido terræ lectulo. O spectaculum hominibus, & vel ipsis Angelis luctuosum! Et factus est sudor ejus, sicut gutta sanguinis decurrentis in terram. Ita Christus toto plorabat corpore: undique prorumpabant lacrymæ, & quidem sanguineæ. Ita nimirum amor divinus festinabat in nostram salutem, ut illi tarda nimis visa sint vincula, columna & flagra cunctari, morari vepres & clavi, crux ipsa nimium differri videbatur. Sic Deus dilexit mundum. O amorem immensum, qui explendo mors una satis non fuit, qui ante mortem vitam ipsam mori coegit, ita quidem ut nostri amantissimus Iesus membratim interire, guttatim contabescere, & per lenta sanguinis stillicidia diversis viis animam abire voluerit: & tamen plus diligebat ille quàm perferebat, plus perfere cupiebat, quàm per humanam naturam valebat. Mors, illi pœnarum ejus levissima videbatur; nec ei sufficiebat, si semel tantum moreretur in Golgothæ cœmeterio, nisi prius fuisset etiam mortuus in Gethsemani viridario: parum ei erat si inter latrones expiraret medius, nisi & ante sudore sanguineo sic fumarer, ut jam flagellatus videri potuisset. O Christe! nondum hic ullus est Brutiorum gente Romanus carnifex, nondum

*Christi le-
ctulus in
Olivifero
viroto
quis.*

*Luc. c. 22.
v. 44.
Christus
toto plora-
bat cor-
pore:*

*Ioan. c. 3.
v. 16.
una satis non fuit, qui ante mortem vitam ipsam mori coegit, ita quidem ut nostri amantissimus Iesus membratim interire, guttatim contabescere, & per lenta sanguinis stillicidia diversis viis animam abire voluerit: & tamen plus diligebat ille quàm perferebat, plus perfere cupiebat, quàm per humanam naturam valebat.*

*Et ei pa-
rum erat
inter latro-
nes expi-
rare.*

nondum hamata te flagella lacerant; nondum aculeati sentes divinum verticem perfodiunt; nondum prægrandes clavi manus pedesque configunt; & tamen jam nunc tam uberes cruoris fonticuli fluunt. Quid cras fiet, cum totum corpus unus erit livor, vulnus unum? nimirum hodie rivuli currunt, cras dabis cruori maria: atque hic lectulus inter Olyas cespitem stratus, mollis videri potest, præ illo crucis rigidissimo.

In alteritro horum te ipsum, mi ægrote, colloca, & mox omnes dolores tuos senties miscere. Longè suavius tuos perferes, si tui Domini cruciatus æstimaveris.

§. 27. Mater Domini, ad ægrotum revivens, his eum compellat:

Erigere, & surge; ambulandum est. Et, nisi possis aliter, in hac lecticulâ tuâ ab angelis tutelariis deferri te curabo ad montem, in quo mundi medicus habitat, qui pharmaca non è pharmacopolio emit, sed è corpore suo promittit, imò corpus suum porrigit in pharmacum, & sanguinem suum propinat in medelam omnium non tantum morborum, sed & mortis. In Golgotham ergo deferri vis? En, delatus jam es, quia deferri voluisti. Hic mihi solos præbe oculos: nullum aliud membrum à te postulo in opus; nullum laborem impero: solum hic videre, laborare est. Attolle igitur oculos, & en oculos tui Creatoris sanguine & lacrymis plenos; in morte natantes. Sed & ceteras capitis partes vide. Nares fetore, os felle & aceto, aures ludibrio, vertex vepreto cruciatur. Vultum jam dignoscere difficile est, per hoc palloris, cruoris, livoris velum. Cetera membra omnia numerata, vulnus unum reperies. Nihil hic sanum, nihil dolore liberum.

At tu, mi cliens, dolores sentis? Hic meus filius majores. Angeris? Filius meus magis. Parum solatii habes? Minus iste. Multum pateris? Plus iste. Non adeo multum tibi videris peccasse: Nihil iste: & tamen quidquid peccatis omnium debebatur, unus iste & solus excepit. Vide caput, brachia, pedes; vide totum corpus: nullum membrum, pars nulla cruciatibus vacat. Non tantum manus pedesque clavorum tormenta sentiunt, sui sunt & auribus, & lingua, & oculis clavi. Nec quidquam in eo designare est, cui non suum sit tormentum. Vide ergo, fili mi, filium meum, & ipsius doloribus tuos mitiga. Cruciatui tui guttulas, cum hoc tormentum Oceano misce. Ita dolores tui plus habebunt præmii, minus tormenti.

§. 28. Humana voluntatis cum divina consensus, & conspiratio.

Vti sanis, ægrotis, moribundis nihil est factu facilius, ita nil omnino utilius, quàm, *Velle quod vult Deus. Hoc dies noctesque, hoc mane, meridie, vespere, hoc horis omnibus, hoc assidue, hoc sanis & ægrotis, hoc nemini non inculcandum.* Epictetus solâ præceptrice naturâ sapientissimus hac in re magister effectus: Melius, inquit, illud iudico quod Deus vult, quàm quod ego. Adhæreo illi ut minister & pedisequus: cum illo desidero, cum illo expeto: denique quod ille vult, idem & ipse volo. Atque ut modum ostendat, quo in rebus humanis omnibus voluntas divina est sequenda, istud insuper addens: Semper, inquit, illud potius volo quod sit. Quidquid enim sit (peccatum excipimus) divina voluntate fieri certum est. Hoc ergo fieri potius velimus quod sit, quidquid denique nobis ipsis vel aliis quibuscumque fiat. Eâ de causâ hic ipse sapientissimus philosophus quemlibet monens: Ne postules, inquit, ea que sunt, arbitrari tuo fieri. Sed, si sapias, ita fieri quæque velis, ut sunt. Necessitati quæ probè se accommodat, sapit; estque rerum divinarum conscius.

Hoc ipsum de humanâ voluntate ad divinam conformandâ longè confirmatius docens Epictetus: Mihi

A quidem, inquit, optabile est à morte invadi, nullâ aliâ re nisi voluntate mea curanda occupatum, ut perturbatione vacuus, *Lib. 3. diff. 3. & citra impedimentum dicere possum Deo: Nunquid præcepta tua violavi? Nunquid ad alia sum abusus facultatibus quas mihi dedisti? num sensibus? num te unquam incusavi? num gubernationem tuam reprehendi? Ægrotavi, quia voluisti. Ægrotarunt & ceteri, sed ego volens. Pauper fui te volente, sed latus. Non imperavi, quia tu voluisti. Nunquam appetivi imperium. Nunquid me unquam hac de causâ tristorem vidisti? Nunquid unquam vulnù minus hilari te accessi? Paratus, si quid mandes, si quid imperes. Vis me nunc ludorum celebratorem? Ab eo. Gratiam quàm possum maximam habeo, quod me dignatus es ad ludos tuos admittere, & ad spectanda opera tua, & ad ministrionem tuam intelligendam. Hac me cogitantem, hæc scribentem, hæc legentem occupet mors.*

B Superi! quàm hoc Christianè, quàm hoc sapienter, quàm divine! Quid agimus, Christiani, aut quæ frons nostra, si ad hæc talia non erubescimus? Bruta sumus pecora, imò saxa sumus & durissima cautes, si sensus nobis non redeat ad luculentissimam hanc Naturæ informationem. Sed audiant divina voluntati rebelles, audiant & respondeant Epicteto æquilissima postulant: *Ostendite mihi aliquem, inquit, qui ægrotet, & beatus sit: Lib. 2. diff. qui & in periculo sit, & beatus: qui & moriatur, & sit beatus. scri. c. 19. tus: Animum ostendat aliquis vestrum hominis, qui idem post med. cum Deo sentire velit, posthac nec Deum nec homines culpaturus, qui nulla re frustretur, qui nullo casu ledatur, qui non irascatur, qui invidet nemini, qui non emulatur: qui (quid enim ambagibus est opus?) ex homine Deus fieri desideret. Certè fieri licet hac voluntatum conjunctione. Quocirca ægrotus cum eodem Epicteto sapere non recuset, dicatque: Duc me, ô Deus, & tu voluntas divina, eò quod sum à vobis destinatus. Sequar enim alacriter. Quod si nolueris, & improbus ero, & nihilominus sequar coactus. Ergo, si Deo ita visum fuerit, ita fiat.*

C Aut igitur velimus in rebus omnibus, in morbo etiam & morte, quod vult Deus; aut fateamur, nos datâ operâ quod bonum & rectum est, averfari & *NOLLE.* Malus esse vult, qui studio recusat esse bonus.

§. 29. Desperationi occurrendum.

Nihil desperatione periculosius, nihil pejus salutis Desperatio hostis invenit. Cetera enim suis cuncta remediis ratione nihil leniuntur, hoc malorum maximum atque ultimum, ubi pejus. abeuntem animam oppresserit, nullus jam remedio locus est. Huic ergo cum temper, tum in fine vehementius obstitendum est, quod & tunc urgere acrius solet, & nihil jam est reliqui quo salutis consilia cunctando rejicias. Extremæ horæ negligentia prorsus irreparabilis Negligentiâ est: non resurget, qui hic lethaliter ceciderit. Ergo vel horæ extremæ expergilci, & omnino quidquid male differretur, pejus omittitur. Oculos in altum erige, cerne patulum crucifixi Domini pectus, aperta ad amplexum brachia, parata ad medendum vulnera. Neque hic oratione longâ est opus; Pœniteat te errasse, & perorasti. Dic *Ex homolog. nō neglecta.* ex animo, Peccavi, Deus: tibi propitiâ. Emendationem sponde, & veniam impetrasti. Nullum tam magnum est hominis peccatum, quin multò major sit Dei misericordia. Hanc spera, spes non confundit. Suavis Dominus universis, & miserationes ejus super omnia opera ejus. *Rom. c. 5. v. 9.* Ipsum Dominum audi: Nunquid abbreviata, inquit, & parvula facta est manus mea, ut non possim redimere? aut non est in me virtus ad liberandum? *1. Cor. c. 10. v. 2.*

Sed nos frequenter omni ex parte fallimur: in peccato fervidi, post peccatum gelidi, peccando quidem exultamus, memorando peccata desperamus. Multi Peccatores spe veniæ peccant, cum peccaverint, veniam desperant. multi vero Utinamque malè, sed hoc alterum multò pessimè. Ergo inausitâ peccatorum sarcinam quàm primum abjice, sperant.